



Državni izpitni center



M 2 1 2 5 6 1 1 3

JESENSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Petek, 27. avgust 2021

SPLOŠNA MATURA

DEL A**Izpitna pola 1****1. naloga: Antično kiparstvo**

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	5	<ul style="list-style-type: none"> ♦ slika 1.1: etruščanska umetnost ♦ slika 1.2: grška arhaična umetnost ♦ slika 1.3: grška klasična umetnost ♦ slika 1.4: rimska antična umetnost ♦ slika 1.5: helenizem 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.2	1	♦ Kuros	Dve pravilni navedbi za 1 točko.
	2	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Je obli kip v mirni, dostojanstveni drži. ♦ Je statičen, frontalen, v razkoraku, drža je toga. ♦ Telo je polnoplastično. ♦ Roke so ob telesu, stisnjene v pesti. ♦ Obraz je stiliziran. Značilni so mandljaste oči, arhaičen nasmešek in skrbno, v detajle izdelana pričeska. ♦ Idealizem. ♦ Anatomija je delno nakazana. 	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.3	1	♦ Metalec diska / Diskobolos	
	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Je atlet, športnik. ♦ Je akt, verjetno zmagovalec olimpijskih tekmovanj. ♦ Je mlad moški, idealni tip človeka v klasični dobi grške antike. ♦ Je športni junak, tekmovalec pentatlona, peteroboja. 	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.4	1	♦ Avgust iz Prima Porta, rimski cesar	
	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Je celopostavni vladarski portret v kontrapostu. ♦ Je v vojaški opravi. ♦ Je realističen, delno idealiziran. ♦ Desno roko dviguje v pozdrav ljudstvu. ♦ Ob desni nogi ima Amorčka na delfinu, kar ga povezuje z njegovim božanskim poreklom, z Venero. 	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.5	1	♦ žgana glina / keramika / terakota	

2. naloga: Zgodnji srednji vek

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	1	♦ Karel Veliki	
	1	♦ karolinška umetnost/renesansa	
	4	štiri od: ♦ kamnita gradnja ♦ polkrožni loki ♦ stebri, slopi, pilastri ♦ večnadstropna gradnja ♦ središčna zasnova ♦ kupola ♦ stebni red ♦ dekorativnost	
Skupaj	6		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.2	1	♦ idealen načrt zgodnj srednjeveškega samostana	
	1	♦ Ker so bile središče kulturnega, znanstvenega in gospodarskega razvoja.	
	1	♦ (samostanska) cerkev	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.3	1	♦ evangelist Marko / sveti Marko	
	1	ena od: ♦ po atributu leva ♦ po knjigi	
	2	dve od: ♦ ploskovitost ♦ stilizacija ♦ tipiziranost	
Skupaj	4		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.4	1	♦ otonska umetnost/renesansa	
	1	♦ Križani / Kristus na križu	
Skupaj	2		

3. naloga: Umetnost srednjega veka na Slovenskem

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	4	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ samostanska cerkev ♦ križni hodnik ♦ refektorij ♦ dormitorij ♦ skriptorij 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.2	1	♦ inicialka	
	1	♦ ustrojena živalska koža, ki se uporablja za podlago za pisanje	
	1	♦ samostanska delavnica za prepisovanje in krašenje knjig	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.3	1	♦ rotunda	
	1	♦ romanika	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.4	1	♦ Vse tri ladje, glavna in stranske, se izenačijo z isto višino.	
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ sv. Kancijan, Kranj ♦ Marijina cerkev, Ptujška Gora ♦ sv. Jakob, Škofja Loka ♦ sv. Peter, Radovljica ♦ sv. Rupert, Šentrupert 	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.5	3	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ gotška S-linija / gotski kontrapost ♦ eleganca razpotegnjenih figur ♦ mili, dvorni obrazi ♦ modne, umetelne pričeske ♦ nežne, prefinjene roke ♦ mehko padajoča oblačila 	
	1	♦ sv. Katarina	
Skupaj	4		

4. naloga: Staronizozemsko slikarstvo

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	1	♦ v 15. stoletju	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.2	2	dve od: ♦ slika 4.1: Jan van Eyck ♦ slika 4.2: Hugo van der Goes ♦ slika 4.3: Hieronymus Bosch	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.3	3	tri od: ♦ realizem ♦ odsotnost antične tradicije ♦ poudarjen realizem ♦ oljno slikarstvo ♦ atmosferska/zračna perspektiva ♦ večja navezanost na gotško tradicijo	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.4	2	dve od: ♦ Oljne barve so lahko prosojne ali motne in bogatih odtenkov. ♦ Omogočajo povsem mehke/zabrisane barvne prehode in se ob medsebojnem stiku ne zlivajo druga v drugo. ♦ Slikamo lahko z lazurnimi ali pastoznimi nanosi, svežo sliko zlahka popravljamo. ♦ Če namazi barve niso brezhibni, barve rade potemniijo in razpokajo.	
	1	♦ tabelno slikarstvo	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.5	1	♦ Prikrita simbolika pomeni, da so na videz povsem običajni predmeti, živali ali rastline, kretnje, barve oblačil, nakit itd. lahko nosilci simbolnih pomenov. Njihov simbolni pomen je bolj ali manj skrit, razberemo ga lahko iz konteksta slike.	
	2	dve od: ♦ sezuti čevlji – sveti prostor ♦ snop žita – Kristusovo čustvovanje ♦ biblija – čistost	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.6	1	dve od: ♦ portret ♦ notranjščina (interier) ♦ krajina	Dve pravilni navedbi za 1 točko.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.7	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ fantastičnost ♦ obsodba nemoralnosti ♦ krščanski moralizem ♦ humor/ironija ♦ moralistične teme kreposti in pregreh ♦ obsodba neumnosti in slabosti ♦ črpanje navdiha iz nizozemskih ljudskih rekov in pregovorov 	

5. naloga: Renesansa v Italiji

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ zgodnja renesansa: 5.1, 5.2 ♦ visoka renesansa: 5.3, 5.4, 5.5 ♦ pozna renesansa: 5.6 	Dve pravilni navedbi za 1 točko.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.2	1	♦ Firenze	
	3	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Figure delujejo, kot bi bile žive, so realistične. ♦ Na slikah je prostor oblikovan z znanjem perspektive. ♦ Krajina je v ozadju. ♦ Kompozicija je simetrična. ♦ Telesa so anatomske pravilna, oblikovana s poznavanjem anatomije. ♦ Telesa so polnoplastična, v pravih proporcijah, poudarjeni so telesnost, skladnost, tudi lepota ideal. 	
Skupaj	4		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.3	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ slika 5.3: Leonardo da Vinci ♦ slika 5.4: Michelangelo ♦ slika 5.5: Rafael 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.4	3	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ antična mitologija ♦ Afrodita/Venera ♦ Rojena je bila iz morske pene in priplula do obale na školjki. 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.5	2	dve od: <ul style="list-style-type: none">◆ Figure posegajo v prostor.◆ Telesa so razgibana, se spiralasto vrtinčijo – figura serpentinata.◆ Površina belega marmorja je gladka, zglajena.◆ Figure so polnoplastične, v nenaravni, zaviti drži.◆ Kompozicija kipa je dinamična in sili gledalca, da ga z različnimi pogledi zaobjame.◆ Poudarjena je telesnost.◆ Čustveni izrazi telesa in obraza.	

Skupno število točk: 60

Izpitna pola 2

1. naloga: Prepoznavanje umetnika

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Caravaggio ♦ Rim 	
	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ barok ♦ Ker je bil tu papeški dvor, ki je povezan s protireformacijo. 	
Skupaj	4		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Naturalizem pomeni upor proti idealizaciji (na primer idealizaciji v klasični umetnosti) in odstopanje od klasičnih meril in zgledov. ♦ Naturalizem je zelo natančno opazovanje resničnosti in slikanje te brez olepševanja. ♦ Naturalizem je zelo natančno slikanje vsakdanjih ljudi in predmetov. Je zvesto prikazovanje vsakdanjih dejavnosti, predvsem srednjega in nižjega sloja. 	
	2	slika 1.1 dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Gostilniško vzdušje. ♦ Jezus in Peter sta oblečena v zelo preprosta oblačila. ♦ Peter in Jezus sta bosa. ALI slika 1.2: dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Mladenič ima zagorel obraz in roke. ♦ Sadje v košari je nagnito. ♦ Slikarju je poziral preprost mladenič z ulice. ♦ Po mladeničevih očeh se vidi, da je rahlo okajen. ALI slika 1.3: dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Nagubanost in rdečeličnost učencev. ♦ Raztrgan rokav levega učenca. ♦ Sadje v košari je nagnito. 	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.3	1	<p>slika 1.1:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Dinamična diagonala, ki jo ustvarja žarek svetlobe, ki prihaja z desne, Jezusova roka in geste skupine ob mizi. <p>ALI</p> <p>slika 1.2:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Gesta mladeničeve levice, s katero nam ponuja vino. <p>ALI</p> <p>slika 1.3:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Dve diagonalni, ki se sekata v Jezusovi podobi. Ustvarjeni sta s pomočjo gest in postavitev figur obeh učencev. 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.4	1	♦ chiaroscuro	
	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Osvetljen je Jezusov obraz, hrbet Petra, obraz treh moških ob mizi, desni del telesa moškega, ki sedi pred mizo. Vse ostalo je v senci. ♦ Močna svetloba prihaja iz zgornjega desnega kota 	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.5	1	♦ večerja v Emavsu	
	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Upodobljena sta Kristusova učenca, ki se po Kristusovi smrti vračata domov in se jima na poti pridruži neznanec. ♦ Pri obedu neznanca prepoznata kot vstalega Kristusa. 	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.6	1	♦ Bakhus/Dioniz	

2. naloga: Neoklasicizem

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	2	<p>dve od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ razsvetljenstvo ♦ francoska revolucija ♦ vzpon Napoleona ♦ nova arheološka odkritja ♦ grand tour 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.2	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ slika 2.1: tempelj/svetišče ♦ slika 2.2: slavolok 	
	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ urejene, čiste, preproste in uravnotežene oblike ♦ klasični stebni redi ♦ stroga veličastnost/monumentalnost ♦ simetrija ♦ reprezentativnost 	
Skupaj	4		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.3	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ antična mitologija ♦ estetski kanon ♦ bel marmor ♦ zadržana čustva ♦ idealno telo ♦ plemeniti izraz na obrazu 	
	1	♦ Predstavljena je kot zmagojoča Venera (v roki drži jabolko spora).	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.4	1	♦ Napoleona Bonaparteja	
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Hanibal – prečkanje Alp, veliki vladar in vojskovodja ♦ Karel Veliki – prečkanje Alp, veliki vladar in vojskovodja 	
	1	♦ konjeniški portret	
	1	♦ Jacques Louis David	
Skupaj	4		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.5	1	♦ Fokion z ženo in bogato Jonko	
	1	♦ Modri vojskovodja Fokion in žena kljub ugledu živita skromno. Nekega dne ju je obiskala bogata žena iz Jonije, ki se je hvalila z bogastvom in dragocenostmi ter se čudila skromnosti Fokionove žene. Ta ji je odvrnila, da je njeno največje bogastvo moževa plemenitost.	
	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ čast ♦ skromnost ♦ plemenitost/modrost ♦ zvestoba v zakonu ♦ zvestoba domovini ♦ delavnost ♦ spoštovanje ♦ ljubezen in prijateljstvo ♦ poštenost 	Tri navedbe za 1 točko.
Skupaj	3		

3. naloga: Impresionizem na Slovenskem

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Takrat se je začela prebujati narodna zavest in impresionisti so začeli slikati motive, povezane s slovenstvom. To slikarstvo je bilo prepoznano kot slovensko slikarstvo. ♦ Institucionalizacija slovenske umetnosti: šole, akademije. 	
	1	♦ negativno / označevali so jih kot tujce, z žaljivimi izrazi: špinačarji, kozolčarji, solatarji	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.2	3	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ upodobitev trenutka ♦ pastozni nanosi ♦ slikovitost ♦ zanimanje za svetlobo in barve ♦ plenerizem 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.3	6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ slika 3.1: Ivan Grohar, lirično razpoloženje ♦ slika 3.2: Ivan Grohar, lirično razpoloženje ♦ slika 3.3: Rihard Jakopič, atmosferski pojavi ♦ slika 3.4: Rihard Jakopič, ekspresivnost ♦ slika 3.5: Matej Sternen, komplementarne barve ♦ slika 3.6: Matija Jama, atmosferski pojavi 	Po dve navedbi za 1 točko.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.4	1	♦ lopatična tehnika	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.5	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Jakopičev paviljon ♦ Narodna galerija 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.6	1	♦ Ker ga je zanimalo, kako je videti ta motiv v različnih časih dneva in različnih letnih časih.	

4. naloga: Portret v 20. stoletju

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ slika 4.1: nadrealizem ♦ slika 4.2: dadaizem ♦ slika 4.3: fovizem/fauvizem ♦ slika 4.4: kubizem 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ popačeno ♦ stilizirano ♦ ploskovito ♦ humorno ♦ karikirano ♦ deformirano ♦ disproporcionalno ♦ domišljjsko preoblikovano 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.3	1	♦ Marcel Duchamp	
	1	♦ Z ironijo, provokacijo, satiro, parodijo.	
	1	♦ Ready made je vsakdanji, vnaprej izdelan industrijski predmet, ki ga umetnik razglasi za umetniško delo ali uporabi pri njegovi izdelavi.	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.4	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ raba živih, čistih barv v velikih ploskvah ♦ odmik od realizma/naturalizma ♦ kratke, energične poteze čopiča ♦ dvodimenzionalnost / ni perspektive ♦ ni več plastičnega modeliranja 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.5	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Raba kolaža. ♦ Predmet je upodobljen iz več zornih kotov / poliperspektiva. ♦ Podobe je treba razvozlati, gledalec postane dejavno sodelujoč. ♦ Oblike se razgrajujejo v drobce. ♦ Inovativna raba črk in števil na sliki (te namigujejo na kavarno in račun). 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.6	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ slika 4.5: Ivan Tavčar ♦ slika 4.6: Srečko Kosovel 	Dve pravilni navedbi za 1 točko.
	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ poenostavljene (abstrahirane) oblike ♦ zmerno stilizirane poteze ♦ povezanost z okoljem ♦ na nizkem podstavku 	
Skupaj	3		

5. naloga: Bauhaus in njegove ideje

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Weimar ♦ Dessau ♦ Berlin 	
	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Eksperimentalni in novi prijemi poučevanja umetniških programov. ♦ Povezovanje umetnosti in umetne obrti. ♦ Oblikovanje kvalitetnih in dostopnih industrijskih izdelkov za izboljšanje družbe. ♦ Študenti so morali spoznati osnovne materiale in tehnike, prav tako pa tudi osnovne likovne oblike. ♦ Uporaba novih industrijskih materialov. ♦ Izogibali so se tradicionalnim in historičnim vsebinam. 	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.2	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ B ♦ D 	
	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ reduciranje na osnovne likovne prvine ♦ abstrahiranje ♦ konstruiranje kompozicije z osnovnimi prvinami ♦ raziskovanje odnosov med osnovnimi likovnimi prvinami 	
Skupaj	4		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.3	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ preproste geometrijske oblike ♦ čiste, jasne linije ♦ uravnoteženost lepote in uporabnosti 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.4	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ celotna stena je iz stekla, nima nosilne vloge ♦ stena je le klimatska bariera, gre za povezovanje eksterierja z interierjem ♦ funkcionalna uporaba svetlobe v delavnicah 	
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ iskanje ravnotežja v oblikovanju med vertikalami in horizontalami ali simetrijo in asimetrijo ♦ uporaba betona, jekla in stekla ♦ vsebinsko členjenje in povezovanje stavbnih enot ♦ celostno oblikovanje notranje opreme, pohištva in arhitekture ♦ poudarjanje vidne konstrukcije stavbe ♦ uveljavljanje industrijske estetike z uporabo materialov in oblik 	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.5	1	♦ Zaradi vzpona nacizma v Nemčiji so šolo zaprli in veliko umetnikov je emigriralo v tujino.	
	1	♦ mednarodni slog / funkcionalizem/racionalizem	
	2	dve od: ♦ vertikalni poudarek ♦ jasne, ravne linije ♦ stroge geometrijske oblike ♦ prosti, odprto oblikovani tlorisi ♦ ravna streha ♦ kompozicija ravnih in navpičnih črt ♦ gladko obdelani stavbni kubusi	
Skupaj	4		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.6	1	♦ Avgust Černigoj	

Skupno število točk: 60

DEL B**Navodila za ocenjevanje**

Navodila za ocenjevanje so pripravljena v skladu s poglavjem 3.2 »Tipi nalog in ocenjevanje« in z merili ocenjevanja posameznih delov izpita, ki so objavljena v poglavju 3.3.2 v Predmetnem izpitnem katalogu za splošno maturo 2020 – Umetnostna zgodovina.

Elementi ocenjevanja	Merila	Točke	Skupaj
1. podatki o umetniškem delu	ime umetnika, naslov izbranega umetniškega dela ali ime in kraj, kjer stavba stoji, okvirni čas nastanka, tehnika ali material, približna velikost in umestitev v slogovno obdobje.	za vsako pravilno navedbo 1 točka	4 točke
2. oblikovna razčlemba	navedena ni nobena od oblikovnih lastnosti umetniškega dela	0 točk	3 točke
	opis motiva ter navedba in opredelitev enega ali dveh elementov oblikovne analize (telesnost, prostor, kompozicija, barve, svetloba, tekstura, ...) izbranega likovnega dela, razčlemba je pomanjkljiva	1–2 točki	
	navedba večine oblikovnih elementov v povezavi s kompozicijskimi lastnostmi in sestavo, jasna opredelitev in povezava s slikovnim gradivom	3 točke	
3. vsebinska razčlemba	navedena ni nobena od vsebinskih lastnosti umetniškega dela	0 točk	3 točke
	opis in prepoznavna ikonografskega motiva, interpretacija je pomanjkljiva in nejasna	1–2 točki	
	natančna opredelitev vsebine upodobljenega dela in njegovega sporočila; interpretacija je jasna, samostojna in smiselna	3 točke	
4. navedba okoliščin nastanka umetnine, umetniški vplivi in pomen za umetnost	naveden ni nobeden od zahtevanih elementov	0 točk	3 točke
	pomanjkljiva navedba okoliščin oziroma vplivov na izbrano umetniško delo; razlaga ni jasna	1–2 točki	
	celovita navedba okoliščin, smiselno povezano opredeljeni umetnostni vplivi in jasno označen pomen dela za umetnost; interpretacija je smiselna in samostojna	3 točke	
5. primerjava obeh umetniških del	navedena ni nobena primerjava	0 točk	5 točk
	navedena je ena zahtevana primerjava	1 točka	
	navedeni sta dve zahtevani primerjavi	2 točki	
	navedene so tri zahtevane primerjave	3 točke	
	navedene so štiri zahtevane primerjave	4 točke	
	navedenih je pet zahtevanih primerjav	5 točk	
6. opredelitev odnosa do likovnih del	odnos do obeh umetniških del ni naveden	0 točk	2 točki
	zapis odnosa do obeh umetniških del	1 točka	
	smiselna opredelitev odnosa do obeh umetniških del z utemeljitvijo	2 točki	

Skupno število točk: 20

Izpitna pola 1

6. naloga

EO	Rešitev
1	<p>štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ stolnica Naše ljube gospe (Notre-dame), Reims ♦ 1211 temeljni kamen, glavčina del končana do konca 13. st. (13. st.) ♦ Kamen, klesanje ♦ v = 38 (obok v notr.), d = 149 m (zunanja mera) (monumentalna stavba) ♦ visoka gotika
2	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Mogočna kamnita stavba, v kateri je glavni poudarek vzgon v višino. ♦ Tloris ima vzdolžno zasnovu in temelji na obliki latinskega križa. Posnema 3-ladijsko bazilikalno shemo, s 3-ladijsko prečno ladjo, ki preide v 5-ladijski kor s kornim obhodom z žarkasto razporejenim vencem kapel. Tu se prostor odpira, je povezan in enovit. ♦ Višina križnorebrastega šilastega oboka v notranjščini meri 38 m in izraža težnjo po razvoju gotske arhitekture v višino. Tako gradnjo so omogočila nova matematična in statična spoznanja, ki so jih uporabili v konstrukciji skeletne gradnje. ♦ Pomembno je tudi skladno razmerje med višino in širino stavbe. Reimška katedrala slovi kot ena najbolj skladnih in harmoničnih. ♦ Rebra izhajajo iz navpičnih nosilcev, slopov in služnikov. Teža oboka se prenaša v opornike, notranjim opornikom se pridružijo zunanje podpore, oporniki in oporni loki, ki prestrezajo težo ter stranski pritisk strehe in obokov. Tako so stranske stene razbremenjene nosilnosti, zato jih lahko predirajo vedno večje okenske odprtine. ♦ Zunanje opornike zaključujejo stolpiči, fiale, zasnovani kot tabernaklji, z bodičasto streho, ki jih zaključujejo križne rože ali lilijini križi. ♦ Shema notranje stene glavne ladje je trinadstropna, sestavljena iz spodnjih visokih arkad, triforija (tesen hodnik v steni z odprtini) in zgoraj visokih oken, ki tvorijo svetlobno nadstropje. ♦ V Reimsu se je na okvirjih oken prvič pojavilo značilno gotsko kamnoseško okrasje geometrijske oblike, krogovičje. ♦ Od 7 zvonikov so zgradili samo dva, pa še ta sta nedokončana. ♦ Za zahodno pročelje je značilna tridelna vertikalna in horizontalna zasnovu. Spodaj je poudarjen stopničasto poglobljen slavoločni vhod z zatrepi, v sredini rozeta in zgoraj galerija kraljev ter oktagonalna zvonika s pomanjšanimi vogalnimi stolpiči. ♦ Veličastnost stavbe dopolnjuje in stopnjuje bogato kiparsko okrasje, ki so ga vzporedno z gradnjo stolnice na gradbišču ustvarjale različne kiparske delavnice (zato ni slogovno enotno). Najbolj presenetljivi so tisti kipi, v katerih je zaslediti naslon na antično kiparstvo, ki ga posnemajo z realizmom teles ter mirnimi, brezčasnimi obrazi in gubami draperije, kakor bi bila mokra. Te značilnosti so najlepše razvidne v figuri Marije in Elizabete v skupini Obiskanja. ♦ Razbiramo lahko tudi značilnosti gotskega kiparstva (osvobajanje figur od stene, voluminoznost, individualizacija, podaljšana telesa, skrita za nagubano draperijo, eleganca drž in kretenj). Vrhunec te prefinjene gotske lepote predstavlja Smejoči se angel iz skupine Oznanjenje. ♦ Kipi so bili pobarvani z močnimi barvami, ki pa so skozi stoletja zbledele in so opazne le v sledovih. ♦ Velike okenske površine so zapolnjene z vitraji, sestavljenimi iz več tisoč koščkov obarvanega stekla intenzivnih barv, spetih s svinčenimi spojki in utrjenih z železno mrežo.
3	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Gotska katedrala simbolno ponazarja nebeški Jeruzalem, ki je opisan v svetopisemski knjigi Razodetja, in je svetopisemska metafora samih nebes, pa tudi nebeškega reda, ki se kaže v ponavljajočih harmoničnih se številčnih razmerjih, skrivni geometriji in numeričnem simbolizmu. ♦ V gotskih stavbah je imela pomembno vlogo svetlobna simbolika, ki jo je uveljavil opat Suger, saj je Boga izenačil s svetlobo. Ta je božje znamenje in lahko zastre sence sveta. Tudi sončni žarki, ki padajo skozi vitraje v notranjščino, tako da jih barvasto steklo obarva, postanejo aktivni udeleženec, ki daje stavbi identiteto in vsebino. Na senčni severni strani se običajno na oknih pojavljajo motivi Stare zaveze, na vzhodnem delu motivi s Kristusom, ki vedno znova s soncem vstaja, in na bolj osvetljeni južni steni motivi Nove zaveze.

	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Projicirane barvne lise na notranjih stenah lahko razumemo kot drago in poldrago kamenje, iz katerega je sezidan nebeški Jeruzalem. ♦ Kiparsko okrasje je zapleten sklop srednjeveškega enciklopedičnega znanja, od tematike univerzalnosti vesoljne Cerkve kot institucije (predstavniki različnih ljudstev, štiri reke paradiža, prvi učitelji, apostoli in mučenci, sedem svobodnih umetnosti) do lokalnih tem s kultom lokalnih svetnikov sv. Nivarda in Remigija ter zgodb iz življenja in slave Kristusa in Marije. Poseben poudarek je namenjen zgodovini kronanj starozaveznih in francoskih kraljev, v povezavi s posebno namembnostjo stavbe (katedrala, v kateri so kronali francoske kralje).
4	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Imena glavnih gradbenih mojstrov so bila vpisana v tlakovce labirinta (simboliziral je pot duhovnega očiščenja pred vstopom v glavno ladjo cerkve) na začetku glavne ladje (Jean d'Orbais, Jean-le-Loup, Gaucher de Reims in Bernard de Soissons), podobno v Chartresu in Amiensu. V 18. stoletju so ga odstranili. ♦ V Reimsu so ob koncu 5. stoletja krstili kralja Klodvika, ustanovitelja frankovskega cesarstva, ki velja za prednika francoskih kraljev. Stolnica tako ni bila samo sedež reimškega škofa, ampak je postala tudi kronanjska katedrala, v kateri je bilo potem kronanih še 29 francoskih kraljev. ♦ Katedrala prikazuje upravičenost francoskih kraljev do posvetne oblasti zaradi božje volje. Z galerijo kraljev poudarja tudi politično sporočilo o neposredni podložnosti francoskih mest kroni in potrebi po utrjevanju centralistične oblasti. Spadala je med štiri kraljevske katedrale (še Pariz, Chartres in Saint-Denis) in ima pomembno simbolno politično vlogo za francosko monarhijo. ♦ Stavba je ključni arhitekturni spomenik francoske visoke gotike. Je naslednica zgodnjegotskih stolnic v Parizu in Chartresu. S sočasno stolnico v Amiensu je vrhunec te umetnosti v Franciji. Čeprav so vse stavbe zaradi velikopoteznosti projektov ostale nedokončane, reimška deluje najbolj celovito ter slovi po svoji skladnosti in monumentalnosti. ♦ Gradbišče stolnice je predstavljalo pomemben prostor šolanja stavbarskih mojstrov, ki so značilnosti te gradnje širili naprej v Nemčijo in Anglijo. ♦ Prvič se uveljavijo krogovičja v okenskih okvirjih in čelih vrat, kar postane ena od temeljnih značilnosti gotske arhitekture. ♦ Nekatera kiparska dela kažejo, da antična tradicija niti v visokem srednjem veku ni povsem zamrla. ♦ Kip <i>Smejočega se angela</i> je zgled gotske lepote in umetnosti, ki se je iz 13. stoletja v obliki mednarodnega mehkega sloga v začetku 15. stoletja razširil po vsej Evropi.
5	<p>pet od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Stavba na prvi sliki je velikanska in zelo visoka, vsi elementi so oblikovani tako, da poudarjajo višinski vzgon. Stavba na drugi sliki je precej manjša stavba brez višinskega vzgona. ♦ Stavba na prvi sliki je longitudinalna triladijska dvorana s triladijskim transeptom in bogatim romarskim korom. Stavba na drugi sliki ima preprost ovalni tloris s stranskimi kapelami. ♦ Stavba na prvi sliki ima poudarjeno pot v prostoru proti glavnemu oltarju, stavba na drugi sliki pa ima oval postavljen povprek, tako da človeka sili v krožno gibanje. ♦ Fasada stavbe na prvi sliki v osnovi izhaja iz antičnega slavoloka, fasada stavbe na drugi sliki pa iz antične tempeljske fasade. ♦ Fasada stavbe na prvi sliki je trisosna in trinadstropna, stranski osi sta zvonika. Fasada stavbe na drugi sliki je precej bolj preprosta, enosna in ni predeljena v nadstropja. ♦ Trije vhodi fasade stavbe na prvi sliki so poglobljeni, sicer pa stojijo v ravni črti. Vhod stavbe na drugi sliki je poudarjen s polkrožno izstopajočo edikulo na dveh stebrih, ki stojita na konveksnem krožnem stopnišču. Zato ta fasada močno posega v prostor. ♦ Fasada stavbe na prvi sliki deluje trepetavo zaradi številnih drobnih kamnoseških detajlov in pogloblitve portalov. Fasada stavbe na drugi sliki pa deluje dramatično in slikovito zaradi edikule in stopnišča. ♦ Notranjščina stavbe na prvi sliki je enobarvna, siva, notranjščina stavbe na drugi sliki pa je tribarvna (zlata kupola, stene rdečkaste, zidci in pilastrji sivi) in zato precej bolj slikovita. ♦ Stavba na prvi sliki ima šilaste oboke in loke, stavba na drugi sliki pa kupolo nad glavnim prostorom, banjaste oboke nad kapelami, prehodi v kapele pa so zgoraj ravno ali polkrožno zaključeni. ♦ Notranjščina stavbe na prvi sliki je zaradi številnih detajlov razdrobljena, notranjščina stavbe na drugi sliki pa enotna, k enotnosti prispeva tudi to, da so arhitekturni elementi stene in glavnega oltarja povezani in tako tvorijo t. i. celostno umetnino.

	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Vzgon v višino je v notranjščini stavbe na prvi sliki dosežen z višino stavbe in vertikalnimi paličastimi arhitekturnimi elementi, pri stavbi na drugi sliki pa občutek nebes nad nami ustvarja kupola s pozlato in angelskimi skulpturami. ♦ Stavba na prvi sliki ima velike okenske stene in skeletno gradnjo, stavba na drugi sliki pa precej majhna okna in zlato kupolo, kar ustvarja dramatično razliko med temnim spodnjim delom in svetlo kupolo. ♦ Stavba na prvi sliki ima zaradi vitražev mistično svetlobo, stavba na drugi sliki pa zaradi precej majhnih oken in globokih kapel zelo dramatično razporeditev svetlobe in sence (chiaroscuro).
6	♦ Tu kandidat primerjalno opredeli svoj osebni odnos do likovnih del iz naloge z utemeljitvijo.

7. naloga

EO	Rešitev
1	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Giambologna (Jean de Boulogne) (1529–1608) ♦ Merkur ♦ 1564–1565 (druga polovica 16. stoletja) ♦ odlitek iz 1580, bron ♦ v = 180 cm (velike mere) ♦ Museo del Bargello, Firenze ♦ pozna renesansa, manierizem
2	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Vitka in razgibana gola moška figura je postavljena v izrazitem kontrapostu. ♦ S konico stopala lovi ravnotežje na sapi vetra, zdi se, kakor da bi letelo in premagovalo problem težnosti. ♦ Telo je v večkrat zaviti spirali, od zasukanih bokov prek ramenskega obroča in glave (taki postavitvi pravimo figura serpentinata). ♦ Krivulje rok ter zgornje in spodnje polovice telesa ustvarijo harmoničen in uravnotežen, gibek kontrapost, ki ponazarja lebdenje v zraku. ♦ Telesno mišičevje je mehko in ne pretirano razvito. ♦ Z goloto figure sta v kontrastu atributa – kovinska naglavna čelada s perutmi na glavi ter palica s krili in kačo v roki. ♦ Razvidna je kiparjeva naslonitev na antično kiparstvo z novim odnosom do gibanja. ♦ Dinamična kompozicija sili gledalca v gibanje okrog kipa, ko jo z različnimi pogledi v celoti zaobjame.
3	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Kip predstavlja Merkurja (grški bog Hermes), poslanca olimpskih bogov, posrednika, ki se je sprehajal med nebom in zemljo, sina Zeusa in Plejade Maje. ♦ Bil je najiznajdljivejši in najspretnjši med bogovi na Olimpu. ♦ Spremljal je mrtve v podzemlje, velja za izumitelja abecede, matematike, astronomije in rokoborbe. ♦ Bil je zaščitnik popotnikov, trgovcev, izumiteljev, atletov in tatov. ♦ Giambologna ga predstavlja nadzemeljsko spretnega v letu na sapi vetra Zefirja. ♦ Merkur ima značilne attribute – krilca na nogah in čeladi ter kaducej, glasniško palico v roki. Retorična kretnja kazalca, usmerjenega v nebo, njegov naslednji cilj, ki je prostor resničnega spoznanja in božanske zaščite.
4	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Giambologna je bil flamski kipar, ki se je na poti domov s študijskega potovanja v Rim leta 1522 ustavil v Firencah in tam ostal do konca življenja. ♦ V Firencah so njegovi glavni naročniki postali člani družine Medici. ♦ Kipar se je pri svojem delu oprl na antično kiparstvo (zlasti helenistično) ter na Michelangela (na njegovo moč in dramatičnost upodobitev) . ♦ Roka, dvignjena v višino, posnema značilno retorično kretnjo proti nebu, ki sta jo v umetnosti uveljavila Leonardo da Vinci in Rafael. ♦ Bronasti odlitek je nastal po voščeni študiji, po kateri je umetnik izdelal več različic in odlitkov kipa. ♦ Kip obstaja v štirih različicah. Nastal je v času, ko je kipar bival v Bologni. Kip mu je naročila

	<p>bolonjska univerza. Ta je zahtevala, da bi Merkur s prstom usmerjal pogled v nebo, ki je božanski izvor spoznanja, in s tem dajal zgled študentom. Drugo različico kipa je naročil Cosimo de Medici, da bi ga podaril nemškemu cesarju Maksimilijanu II. Ta kip je verjetno kopija tega Maksimilijanovega. Stal je na vrtu vile Medici in je bil del vodnjaka.</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Giambolognova številna manjša dela so bila v lasti bogatih holandskih meščanov in v zbirki cesarja Rudolfa II. Habsburškega v Pragi. Kopirali so jih tudi na Dunaju, v Parizu in Madridu, zato je imelo njegovo kiparstvo velik vpliv vse do 18. stoletja. ♦ Giambolognovi učenci so okus manierizma prenesli v severno Evropo vse do Stockholma. ♦ Merkur je simbol in je na grbu mesta občine Idrija.
5	<p>pet od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Merkur je pokončna, sloka, elegantna figura, ki le s konicami prstov lovi ravnotežje na vetrovi sapi, egipčanski sedeči pisar sedi trdno na tleh s prekrizanimi nogami. ♦ Merkur je zasukan okoli svoje osi (figura serpentinata), sedeči pisar je upodobljen frontalno. ♦ Merkur je upodobljen v kontrapostu, z dvignjeno desno nogo in z desno roko kaže proti nebu, pisar je v statični sedeči drži in z rokama, naslonjenima na podlago za pisanje. ♦ Merkur je razgibana figura, posega v prostor, z namenom za poglede z različnih strani, egipčanski pisar je v sedečem, statičnem položaju, z rokama ob telesu in je upodobljen za pogled od spredaj. ♦ Merkur poudarja ljubkost in lahkotnost, egipčanski pisar trdnost in zanesljivost. ♦ Merkur je anatomsko pravilna figura, pisar ima telesne značilnosti le nakazane. ♦ Oba kipa sta polnoplastična. ♦ Egipčanski pisar je iz peščenca in je polikromiran, Merkur je iz bronu in ima gladko, loščeno površino. ♦ Merkur (Hermes) je rimski bog trgovine, obrti in blagovnega prometa ter božji sel in spremljevalec duš, egipčanski pisar je portret. ♦ Merkurjevi atributi so kaducej, čelada in škorenjci s krilci, pisarjeva prepoznavnost sta pisalo v desni roki in podlaga za pisanje.
6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Tu kandidat primerjalno opredeli svoj osebni odnos do likovnih del iz naloge z utemeljitvijo.

8. naloga

EO	Rešitev
1	<p>štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Pol, Jean in Herman iz Limbourga (bratje Limbourg) ♦ Sijajni horarij vojvode Berryjskega (orig. Les Très riches Heures du Duc de Berry) ♦ 1413–1416 (15. stoletje) ♦ iluminacija na pergamentu (miniaturno/knjižno slikarstvo) ♦ posamezna iluminacija 24,1 x 15,3 cm (slika malih mer) ♦ Musée Condé, Chantilly, Francija ♦ pozna gotika / mednarodni gotski slog
2	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Sijajni horarij vojvode Berryjskega je bogato okrašena zbirka molitev, zbranih za vsako uro v dnevu, zato se tudi imenuje »bogate ure«. ♦ Celoto sestavlja 206 izjemno kakovostnih listov s 65 miniaturnimi in 66 velikimi iluminacijami, ki jih dopolnjujejo številne okrašene inicialke. ♦ Rokopis je izjemno bogato iluminiran, vrhunec pa je 12 celostranskih upodobitev mesecev. ♦ Na teh listih je oblikovano likovno polje splošne oblike: pokončen pravokotnik z gornjim polkrožnim zaključkom. Pod obokom neba so naslikani bogati prizori z značilnimi opravili za tisti mesec pred natančno razčlenjenim krajinskim ozadjem. ♦ V navidezni polkrogli neba so upodobljeni astrološka nebesna znamenja, ki se pojavijo tisti mesec (npr. v maju bik in dvojčka), in sončni voz, ki potuje po nebu. ♦ Iluzijo prostorskega poglobljanja so slikarji ustvarili z natančnimi detajli in nesistematično, predvsem z zmanjševanjem figur glede na njihovo navidezno odmaknjenost od gledalca. ♦ Figure so ploskovite, lutkaste, brez svojega življenja, konture so jasne. ♦ Svetloba je enakomerno razporejena. ♦ Upodobitve so idealistične, a z nekaterimi realističnimi detajli, kot so na primer dim, sapa, razcapana oblačila kmeta. ♦ Na podobah se jasno izrisujejo prostorski plani, prednji, srednji in zadnji.

	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Kompozicije so skrbno grajene, osrediščene z gradovi v ozadju, velikokrat tudi s težnjo po uravnoveženosti in simetriji. ♦ Zelo natančno so upodobljeni sodobna oblačila in stavbe v ozadju, ki jih vse lahko prepoznamo. ♦ Liki izražajo prefinjenost dvornega življenja. Zato so slikarji uporabili veliko ultramarina. Plašči plemičev so v nasičenih ultramarin, zelenih in rdečih barvah, ozadje pa je v bolj pastelnih odtenkih.
3	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Dvanajst upodobitev mesecev predstavlja koledarski del horarija. Prikazovanje mesecev z za tisti mesec značilnimi opravili je bilo v srednjeveški umetnosti ustaljena praksa. ♦ Predstavitve mesecev so vsebinsko celovite kompozicije, sestavljene iz arhitekturnih vedut, večfigurálnih skupin in krajinskih prizorišč, ki odsevajo spreminjanje letnih časov. ♦ Tako so pred nami celovito predstavljeni žanrski prizori dejavnosti, značilnih za tisti mesec, hkrati pa različni opravki v zvezi z vojvodom Berryjskim. ♦ Na upodobitvah se izmenjujejo prizori iz življenja kmetov in aristokracije. Iz detajlov lahko razberemo veliko podatkov o takratnem življenju, od oblačenja do plemiških slovesnosti in kmečkega dela. ♦ Celota je idealiziran prikaz miru in izobilja, čeprav je bila v času, ko je delo nastalo, stoletna vojna na vrhuncu. Slavi posvetno življenje, kakršno je doživljala od širše družbe izolirana elita. ♦ V ozadju upodobitev prepoznamo gradove, ki jih je imel v lasti vojvoda Berryjski. ♦ Več strani v koledarju je posvečenih dvornemu življenju. Vzdušje na sliki je polno prefinjene elegance, lahko, uživaško in veselo. ♦ Januar prikazuje vojvodo Berryjskega pri slavnostni pojedini. To je edini skupinski prizor v interierju, ki upodablja januarski običaj poklanjanja daril in praznovanja s portretom vojvode. ♦ Maj upodablja praznovanje prvega maja, ki je bilo razširjeno med aristokracijo v vsej tedanji Evropi. To je starodavni poganski obred slavljenja začetka pomladi, v katerem mora ena oseba nositi zeleno opravo, drugi pa so okrašeni s svežim zelenjem.
4	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Sijajni horarij je podoben drugim plemiškim horarijem tistega časa, ki so vključevali molitve v tedenskih sklopih, vendar so bile v običajne horarije vpletene zgodbe iz življenja svetnikov ali zasebne molitve in naročnikove prošnje. ♦ Sijajni horarij ima namesto tega zelo bogate iluminacije, kakor da bi ustvarjalci te knjige želeli vidno ustvariti prestižen objekt za strastnega zbiralca. ♦ Delo je nastalo v srednjeveškem skriptoriju, ki so ga vodili bratje Limbourg. ♦ Za pozni srednji vek je značilno, da so se skriptoriji selili iz samostanov v cehovske delavnice, kjer so postali družinska obrt. ♦ V tem delu so bratje Limbourg pripeljali gotško slikarstvo do vrhunca in v številnih detajlih se že nakazuje renesančno upodabljanje narave. ♦ O bratih je znanih zelo malo podatkov. Umrli naj bi bili zelo mladi, še ne 30-letni, zaradi epidemije kuge. ♦ Sijajni horarij je po letu 1410 naročil vojvoda Berryjski, brat francoskega kralja Karla V. Bil je eden največjih poznavalcev in ljubiteljev umetnosti ter naročnikov likovnih del tedanjega srednjeveškega sveta. ♦ Zbiral je umetniška dela (npr. italijansko slikarstvo), antične kovance, geme in dragulje. Imel je veličastno zbirko knjig: astronomskih razprav, biblij, psalterjev, molitvenikov, zemljevidov in 15 horarijev. ♦ Bil je tako zapravljen, da ob njegovi smrti – tudi on je umrl istega leta (1416) kakor bratje – ni bilo dovolj denarja za veličasten pogreb. ♦ Iluminacije Sijajnega horarija veljajo za odličen primer poznogotskega sloga, ki je cvetel na evropskih gradovih v začetku 15. stoletja. Zaradi razširjenosti mu rečemo mednarodni, zaradi družbene vezanosti pa tudi dvorski slog. ♦ Slikarji sledijo tradiciji severnega slikarstva, kar je očitno zaradi ljubezni do nadržanosti in opazovanja narave. ♦ V delavnici bratov Limbourg so za izdelavo tega rokopisa uporabljali najfinejše čopiče in drage pigmente (lapis lazuli) ter povečevala, zaradi česar delo slovi po izbrušenih detajlih. ♦ V delu bratov Limbourg je opaziti nekaj vplivov italijanskega slikarstva, posebno toskanskih slikarjev iz 14. st. (Simoneja Martinija, Taddea Gaddija, krajinskih študij Pietra in Ambroggia Lorenzettija).
5	<p>pet od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Na obeh delih je upodobljeno praznovanje. Na prvi sliki praznovanje 1. maja – starodavnega poganskega praznika začetka pomladi, na drugi sliki pa je praznovanje na kmečki svatbi.

	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Kljub temu se deli vsebinsko zelo razlikujeta. Na prvem delu so upodobljeni plemiči oz. najvišja aristokracija, na drugem delu pa kmetje. ♦ Osebe na prvi sliki ne kažejo veselja oz. sploh nobenih čustev. Upodobljene so sicer, kot da komunicirajo med sabo, a pravega občutka o tem ne dobimo. Osebe na drugi sliki delujejo precej bolj žive, so v gibanju, v pogovorih, veselijo se hrane in pijače. Izjema je nevesta. ♦ Figure na prvi sliki so skoraj ploskovite, tonsko slikanje je šibko, figure delujejo lutkasto, brez pravega notranjega življenja. Figure na drugi sliki so polnoplastične, kar slikar dosega z zelo prepričljivim tonskim slikanjem. Figure delujejo močno, monumentalno in imajo prepričljivo notranje življenje. ♦ Figure na prvi sliki so še gotske oz. pripadajo mednarodnemu gotskemu slogu, saj so šibke, lahkotne, brez pravih stojnih motivov. Figure na drugi sliki pa so že renesančne, saj so široke, močne, s konkretnimi stojnimi motivi in polne življenja. ♦ Prostor na prvi sliki je precej neprepričljiv. Dogajanje je postavljeno v naravo, a ne čutimo globine, saj ni uporabljena ne barvna in ne zračna perspektiva. V vseh treh planih so osebe, drevesa in arhitektura naslikani enako intenzivno, modro nebo zadaj pa kar prehaja v nebesno sfero. Prostor na drugi sliki je zelo prepričljiv. Občutek prostora slikar ustvari z manjšanjem figur, linearno perspektivo in svetlo-temnim kontrastom. ♦ Kompozicija na prvi sliki je simetrična, na drugi sliki pa diagonalna. Diagonalo tvorijo miza in osebe okrog nje ter dve osebi v prvem planu, ki nosita mizo – pladenj. Diagonala se konča v vratih v zadnjem delu sobe, skozi katera se drenjajo ljudje. Zato slika deluje manieristično. ♦ Uporabljene barve na prvi sliki so precej dražje (ultramarin, zlata), saj slika kaže aristokracijo v najrazkošnejši opravi, nekaj je tudi rdeče in zelene (to je povezano z ikonografijo). Na drugi sliki je uporabljenih precej več toplih, zemeljskih barv, posamezni poudarki pa so rdeče kape ali jopiči. ♦ Svetloba je na prvi sliki povsem enakomerno razporejena. Na drugi sliki pa lahko zaznamo, da prihaja svetloba z leve strani, saj ponekod lahko opazimo rahle sence, ki padajo proti desni. Kot rečeno, opazen je tudi rahel svetlo-temni kontrast.
6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Tu kandidat primerjalno opredeli svoj osebni odnos do likovnih del iz naloge z utemeljitvijo.

Izpitna pola 2

6. naloga

EO	Rešitev
1	<p>štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Gustave Courbet (1819–1877) ♦ Pogreb v Ornansu ♦ 1849–1850, sredina 19. stoletja ♦ olje na platnu ♦ 315 x 668 cm, slika velikih mer ♦ Musée d'Orsay, Pariz ♦ realizem
2	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Kompozicija je monumentalna in statična, zasnovana brez uporabe perspektive. ♦ Izjemno velik format slike, na katerem se zvrsti množica ljudi v naravni velikosti. ♦ Križ, ki ga drži v roki eden izmed ministrantov, v kompoziciji začrta zlati rez. ♦ Gore v ozadju so kot kulisa in prostora ne poglobljajo, temveč ga zamejujejo. Deževno nebo še poudarja temačnost prizora. ♦ V pokončni delitvi planov prevladuje izmenjava črnih in belih tonov v kontrastu s sivino neba, rjavo zemljo in zelenilom trave na tleh. Variacije prevladujočih barvnih vrednosti od temno zelenih do ugaslo sivih prispevajo k tonski resnobi kompozicije ter dogodka. ♦ Liki so zadržani, nepremični, brez kretenj in z zamrznjenim izrazom na obrazih. Skupine likov gledajo v različne smeri. Kompozicija nima nobenega trdnega središča, saj se enakomerna razporeditev figur v vodoravnem pasu spreminja v friz. ♦ Figure so naslikane neprizanesljivo realistično v naravni velikosti. ♦ Pri delu se je avtor oprijel skupinskih portretov holandskih mestnih milic iz 17. stoletja, uporaba žlahtne črnine pa nas spominja na špansko slikarstvo.
3	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Courbet je postavil prizor na pokopališče v svojem rojstnem kraju Ornansu. Najverjetneje se nanaša na pogreb njegovega starega strica. ♦ To je slikarjeva prva monumentalna slika. Naslovil jo je z dolgim in zapletenim imenom <i>Slikovni prikaz človeških postav: zgodovinsko poročilo o pogrebu v Ornansu</i>. ♦ Tu so župnik, ki ga spremljata dva ministranta, župan, sodnik, pogrebci, ženske, ki jokajo, cerkvena dostojanstvenika v rdečem ... Na sliki so slikarjevi oče in sestre. ♦ Ob grobu so združeni in izenačeni podeželski vplivneži ter bogati kmetje in njihovi dninarji z družinami, stari, mladi, ne glede na družbeni položaj in leta. ♦ Slika je zelo velika, v merah, ki so bile v 19. stoletju namenjene najvišje cenjenemu historičnemu slikarstvu. Prizor vaškega pogreba bi bil lahko žanrska slika manjšega formata.
4	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Slika je bila razstavljena na pariškem Salonu leta 1851 skupaj s še dvema slikarjevima slikama, ter je povzročila burne odzive. ♦ Slika je prvo pomembno Courbetovo delo. Zanj je drzno izbral iste mere, v katerih so prej nastale veličastne kompozicije, kakršne so Géricaultov Splav Meduze ali Delacroixovi deli Sardanapalova smrt in Svoboda vodi ljudstvo. ♦ Nepojmljivo je bilo, da so lahko običajni ljudje prikazani tako na veliko (v merilu, namenjenem za portrete slavnih in pomembnih), zdelo se je, da so osebe na sliki nezaslišano grde in da je vsakdanjost prizora nespodobna. ♦ Courbet v svojih delih kaže zelo dobro poznavanje tradicionalnega slikarstva (špansko, holandsko slikarstvo), ki ga dopolnjuje z izkušnjo opazovanja sveta okoli sebe. ♦ Radikalen ni bil le kot slikar, temveč velja tudi za strastnega upornika, socialista, anarhista in borca za demokracijo. Dejavno se je ukvarjal s politiko, pisal članke in se bojeval za svoje ideje. V času pariške komune leta 1871 je bil predsednik komisije za varstvo spomenikov ter odbornik za likovno umetnost.
5	<p>pet od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Obe sliki prikazujeta žanrski prizor – motiv pogreba osebe, ki sta jo umetnika poznala. Obe deli torej govorita o resničnem dogodku. Courbet je dokumentiral pogreb svojega strica, ki ga predstavi kot nadčasovni univerzalni zgodovinski dogodek, ki opozarja na premišljevanje o človekovi minljivosti. Carra je motiv kubistično razdelil in ga upodobil v časovnem sosledju: bistvena zanj je ponazoritev gibanja, dinamizma, časovne dimenzije trenutka (hitrosti).

	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Oba umetnika sta bila anarhista, upornika zoper obstoječo družbo. Courbet povečuje vsakdanjo in banalno temo, ker povečuje in osmišlja življenje navadnih preprostih ljudi. Carra govori o pogrebu anarhista Gallija, ki ga je leta 1904 med splošno stavko ubila policija. Država se je bala, da bi anarhistov pogreb prerasel v politično demonstracijo, in je žalujočim prepovedala anarhistom vstopiti na pokopališče. Ker so se anarhisti upirali, je policija uporabila silo in izbruhnilo je nasilje, ki ga prikazuje slika. ♦ Za oba slikarja je značilno, da deloma jasno izrazita svoje družbeno-politično prepričanje. Courbetovo sliko so razglasili za manifest socializma, saj povezuje in kaže enakost med različnimi sloji prebivalstva, ki jih združi neki univerzalni dogodek. Carraja pa je ob nastanku slike pretreslo nasilje na pogrebu, ki se ga je sam udeležil. ♦ Delo na prvi sliki je figuralni niz, ki se v vrsti razvršča nad grobom, v rahlo nakazani valovnici. Prostor je nakazan, vendar zamejen z ozadjem. Delo na drugi sliki pa zanika realistično ponazoritev vidnega. Motiv je razdrobljen – vsak drobec je del giba v določenem zaporedju – gre za ponazoritev hitrosti. Osredotoča se na kaos prizora, na gibanje teles, na spopad med anarhisti in policijo, na črne zastave, vihraje v vetru. V središču kaosa je rdeča krsta, ki se nagiba na ramenih nosačev. Dogajanje je zasnovano kot futuristično dinamično gibanje figur in živali – gibanje je povezano s fotografsko členitvijo (vpliv kronofotografije) za ponazoritev dimenzije časa. Opazen je kubistični občutek za barvo. ♦ Courbetove figure so oblikovane plastično in neprizanesljivo realistično, z vsemi individualnimi značilnostmi in osebnim doživljanjem dogodka pri navzočih. Upodobljeni so ljudje iz resničnega življenja. Carrajeve figure v črnem pa so poenostavljene, izredno razgibane, dinamične, dramatičnih kretenj, nekoliko podaljšane. Futuriste je zanimal proces, ne upodabljanje stanja. Linije so poudarjene, obrisi so razločni. ♦ Kompozicija na prvi sliki je bolj statična, kompozicija na drugi sliki pa je sestavljena zelo dinamično in asimetrično. Predmeti na Carrajevi sliki se množijo, deformirajo in si sledijo kot tresljaji, ki se širijo v prostoru. ♦ Courbet uporablja temen in topel kolorit rjavo-zelenih barv z izmenjavo črnih in belih tonov. Carrajeve barve so nenaturalistične, agresivne, močne, da bi okrepile učinek dela na gledalca. Futuristi so želeli, da bi njihovo slikarstvo nagovarjalo vse čute gledalca.
6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Tu kandidat primerjalno opredeli svoj osebni odnos do likovnih del iz naloge z utemeljitvijo.

7. naloga

EO	Odgovori
1	<p>štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Claude Monet (1840–1926) ◆ Impresija, vzhajajoče sonce ◆ 1872 / druga polovica 19. stoletja ◆ olje na platnu ◆ 48 x 63 cm, delo manjših mer ◆ Musée Marmottan, Pariz ◆ impresionizem
2	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Na sliki vidimo oddaljeno pristanišče z nekaj čolni in dimniki ter žerjavi v ozadju. Rdečkasto sonce, ki vzhaja, se raztaplja v jutranjih meglicah na nebu in zrcali v vodi. ◆ Nič na sliki ni trdno zarisano niti trdno oblikovano. Namesto z jasnimi obrisi je slikar zasnoval kompozicijo samo z madeži barv. ◆ Slikar je uporabil komplementarni kontrast, modre in zelene madeže je uravnotežil z rumenimi in oranžnimi. ◆ Izbral je visoko očišče, da je izločil prednji plan. Občutka poglobljajočega se prostora ni več. ◆ Najpomembnejše je ozračje prizora. Slikar je na pristanišče pogledal skozi prosojne zavese ozračja; zrak vibrira, nebo je ujeto v razporedu meglic, luč se razliva po gladini vode, barve občutimo, vse je odmaknjeno. ◆ Prostor se nadaljuje prek okvira, čas je zamrznjen v natanko tistem trenutku, ko je slika nastala. ◆ Občutenje slikarja je izraženo z barvami. Na sliki so vidne nove kromatske strukture: na belo podlago so neposredno nanesene čiste barve. ◆ Svetlobno migotanje pomagajo ustvarjati debeli pastozni nanosi. ◆ Poteze čopiča so hitre in skicozne. ◆ Slikarji začnejo slikati zunaj na prostem, <i>en plain air</i>. Tako naj bi v slikah dosegli svežino in ujeli nenadnost trenutka.
3	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Slika prikazuje pristanišče z nakladalnimi doki v normandijskem mestu Le Havre. ◆ Namen slike ni prikaz konkretnega motiva in vsebine. Predmet upodobitve sta edino svetloba in migetajoče ozračje z meglo, dimom in odsevi na umazani vodi pristanišča. ◆ To je preprost zapis bežečega trenutka, pogled na sonce, ki se dviguje iz hitro izginjajočih jutranjih meglic. ◆ Namesto da bi slikar pripovedoval zgodbe z likovnimi sredstvi, raje tako kakor znanstvenik eksperimentira z barvami. Njegov laboratorij je narava, opazovanje barv in svetlobe v različnih okoliščinah. ◆ Prizor prikaže kot razstavljen na barvne točke, saj nas želi opozoriti, kakšna je narava naše optične zaznave.
4	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Po tej Monetovi sliki je dobilo ime celotno impresionistično gibanje. ◆ Impresionisti so bili skupina francoskih slikarjev, med katerimi je bil Monet vodilna osebnost. Slikar se je leta 1874 pridružil skupini 30 umetnikov, ki so na predvečer začetka uradnega vsakoletnega Salona odprli skupinsko razstavo v ateljeju fotografa Nadarja. Na njej je razstavil tudi sliko Impresija, vzhajajoče sonce. Čeprav je bila razstava dobro obiskana, ni bila dobro sprejeta. Eden od kritikov je svoj članek naslovil Razstava impresionistov, da bi razstavljeni dela označil za nedokončana. ◆ Na delo impresionistov so vplivale nove fizikalne teorije, ki so jim omogočile še natančnejše študije barve in svetlobe. Zanimalo jih je predvsem ozračje prizorov v različnih letnih časih in delih dneva. Motiv so proučevali tudi tako, da so se večkrat vrnili k slikanju istega prizora. Moneta so izjemno zanimali vodni motivi, saj ga je lom svetlobe, ki ga povzroča vodna površina, še posebno privlačil. ◆ Slika Impresija je nastala neposredno pred motivom, na majhnem formatu, spontano, brez predhodnih skic in priprav. ◆ Francoski impresionisti so zavrgli mitološke in verske vsebine, vsakršno literarnost motiva.
5	<p>pet od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Na prvi sliki je krajina, na drugi sliki pa interier (notranjščina) s podrejenimi žanrom, tihožitjem in krajino.

	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Impresionista Moneta je zanimala bežnost trenutka, študija svetlobe in barve. Foviste pa je bolj kot trenutek zanimal statičen prizor, upodobljen v večjih, jasno omejenih ploskvah čistih in intenzivnih barv. ♦ Monet je naslikal veduto pristanišča, v kateri ga je bolj kot topografska natančnost zanimal bežen svetlobni vtis jutranjega vzhajajočega sonca. Na Matissovi sliki, ki jo je avtor poimenoval »dekorativna plošča«, vidimo poenostavljeno, a dekorativno rdeče-modro okrašeno sobo z oknom, stolom, mizo s tihožitji in sedečo figuro. Skozi okno vidimo cvetoča drevesa in zelen travnik. ♦ Nič na Monetovi sliki ni trdno zarisano niti trdno oblikovano. Namesto z jasnimi obrisi je slikar zasnoval kompozicijo samo z madeži barv. Nasprotno pa so pri Matissu nenaturalistične barve ujete v ploskve, obrisne linije so jasne. ♦ Monetove poteze so hitre in skicozne. Barve so nanese neposredno na platno. Obrisi so nejasni, vsa pozornost je namenjena migotanju odsevov na vodi in spremembam na nebu. Pri Matissu čista rdeča barva absorbira prostor, dela ga bolj ploskovitega. Rdeča predstavlja barvo življenjske energije in optimizma. ♦ Oba umetnika sta na sliki uporabila komplementarni kontrast. Monet je modre madeže uravnotežil z oranžnimi, Matisse pa je v Rdeči sobi uporabil rdeče-zeleni kontrast. Rdeča najbolj čisto in intenzivno deluje ob komplementarni zeleni. Pri obeh umetnikih je tudi toplo-hladni barvni kontrast. ♦ Oba slikarja opuščata tonsko modelacijo, a zaradi ploskovitih nanosov barv (barvne modulacije) sliki kljub temu ohranjata plastični učinek. ♦ Pri Impresiji ni več občutka poglobljajočega se prostora. Matisse pa doseže poglobitev z rabo barv – zelena krajina, ki jo vidimo skozi okno rdeče sobe, navidezno pogloblja prostor zaradi toplo-hladnega kontrasta. Prostor nekako poglobljata tudi sklonjena figura v temnem oblačilu in stol ob oknu. ♦ Občutenje Moneta je izraženo z barvami. Matissova figura in prostor sta poenostavljena – slikar je v svojih delih skušal prenesti čustva skozi poenostavljene oblike.
6	Tu kandidat primerjalno opredeli svoj osebni odnos do likovnih del iz naloge z utemeljitvijo.

8. naloga

EO	Rešitev
1	<p>štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Vasilij Kandinski ♦ <i>Kompozicija IV</i> ♦ 1911 (začetek 20. stoletja) ♦ 159,5 x 250,5 cm (slika večjih mer) ♦ olje, tempera na platnu ♦ Kunstsammlung Nordrhein-Westfalen, Düsseldorf ♦ avantgardna umetnost ♦ abstraktno slikarstvo
2	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ <i>Kompozicija IV</i> je slika velikega formata, ki zaradi premišljene razporeditve oblik in barv deluje monumentalno. ♦ Slika je napolnjena s črtami, ki se živahno prepletajo, in z raznobarnimi ploskvami najrazličnejših oblik, ki se pred nami razprostirajo v mavričnih barvah. ♦ Po sredini jo na dve enaki polovici delita debeli pokončni črni črti. ♦ Črna je imela za Kandinskega poseben pomen, saj barva ob njej dodatno zažari in dobi drugačno vsebino. Dobro se je zavedal, kako se spremenijo likovne značilnosti posamezne barve, ko jo postavimo ob drugo barvno vrednost. ♦ Na levi lahko vidimo energično gibanje, izraženo z ostrimi, zašiljenimi in nazobčanimi črtami. Desna stran slike pa ima drugačen značaj, valovite linije so spokojne, tudi razmerje med barvami in oblikami je umirjeno in brez ostrine. ♦ Kljub na prvi pogled svobodni kompoziciji ter nevezanim oblikam in impulzivni barvni dinamiki to ni intuitivno slikarstvo, ki bi ga vodil psihični avtomatizem, saj je ohranjenih več pripravljalnih risb za to sliko.
3	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ S slike zlahka razberemo slikarjevo osnovno izhodišče, to je abstraktno razmišljanje o svetu. Ko razbiramo sliko na ta način, sledimo zamislim, ki jih je želel izraziti slikar. ♦ Slikar je namesto nadrobne prikazovanja abstrahiral like in dogajanje, ker ga ni zanimal prikaz neke zgodbe, ampak je želel dati sliki splošnejši pomen. ♦ V sliki lahko razberemo še delce domišljajske zgodbe boja kozakov; črni pokončni črti v sredini sta sulici v rokah dveh kozakov z rdečima pokrivaloma, ob njiju se na vijoličast meč naslanja tretji kozak z belo brado. Vsi trije stojijo pred modro goro, na kateri stoji grad. V zgornjem levem kotu se dva kozaka spopadata s sabljami. Desno spodaj sta ležeča ljubimca, ki ju z griča opazujeta dve slovesno oblečeni figuri. ♦ Barva ni več neposredno vezana na to, da opisuje predmete, osamosvojila se je tudi od oblike. ♦ Primerjal je barvne vrednosti s tonskimi, npr. rumeno z zvenom tona C, lastnosti barvnih tonov je povezoval z lastnostmi zvokov nekaterih glasbil. ♦ Slikar je želel, da bi barve v gledalcu sprožale glasbeno zaznavo in druga čustvena stanja. To, da nas ob doživljanju enega vtisa prevzamejo še drugi občutki, da ob poslušanju glasbe vidimo barve, imenujemo sinestezija.
4	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Za slikarja je bilo zelo pomembno, da je bil velik ljubitelj glasbe, svoje slikarske cikle je naslavljal <i>Improvizacija</i>, <i>Kompozicija</i> in <i>Impresija</i>. ♦ Podobno, s številčenjem, kot v glasbi so označevali svoje slike tudi ameriški abstraktni ekspresionisti po 2. svetovni vojni. ♦ Njegov vpliv je bil izjemno velik, saj je poučeval na najpomembnejši umetniški šoli 20. stoletja, Bauhausu. ♦ Bil je tudi pisec številnih teoretičnih del, v katerih je natančno razložil svoje poglede na umetnost (<i>O duhovnem v umetnosti</i> in <i>Točka in črta na ploskvi</i>). ♦ Kandinski velja za očeta abstraktne umetnosti, saj je leta 1910 ustvaril svoje prve abstraktne akvarele. ♦ Je začetnik pomembnega toka abstraktne umetnosti, utemeljene na barvi in obliki, ki ne prikazujeta več predmetnega sveta, temveč zgolj samo sebe. ♦ Za abstraktno slikarstvo je značilno, da slikar pri upodabljanju motiva iz narave nepomembne nadrobnosti opusti in zabriše. ♦ Zelo pomembno je bilo tudi slikarjevo nagnjenje k misticizmu in okultizmu ter teozofiji Rudolfa Steinerja.

5	<p>pet od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Kompozicija obeh del je dinamična. ◆ Obe deli sta abstraktni, sestavljeni z likovnimi prvimi: linijami, ploskvami, barvami, ki govorijo same zase. ◆ Slika Kandinskega kaže likovne značilnosti obvladovanja barv, navpične črte delijo sliko na dva uravnovežena dela, vsaka polovica ima drugačen značaj; leva stran je izražena z ostrimi zašiljenimi črtami, desna stran z valovitimi linijami. Pollockova slika je eksplozija barve, v kateri razpoznavamo ritmične valovite linije in lise. ◆ Slikar Kandinski je želel, da bi barve sprožale glasbeno zaznavo in druga čustvena stanja, Pollock pa, da se gledalec sliki prepusti z odsotnostjo razuma in vzame to, kar mu slika ponuja. ◆ Obe sliki sestavlja preplet črt in raznobarnih ploskev najrazličnejših oblik, na prvi sliki se tako tvori motiv, na drugi pa sama tekstura slike. ◆ Prva slika je plod sistematičnega načrtovanja s pripravljalnimi skicami, druga slika je rezultat spontanega nanašanja barve, ki temelji na intuiciji in je izraz trenutnega umetnikovega čutenja. ◆ Delo na prvi sliki sodi v lirčno abstrakcijo, delo na drugi sliki pa v abstraktni ekspresionizem. ◆ Delo na prvi sliki je nastajalo po tradicionalnem načinu slikanja na platno na slikarskem stojalu, delo na drugi sliki je podlaga, dana na tla, okrog katere umetnik v sunkovitih gibih kapljično nanaša barvo, kot v posebni obredni koreografiji. ◆ V obeh delih so vidne slikarske poteze, ki so sunkovite. ◆ Na prvi sliki je še zmeraj nekaj prepoznavnih oblik figur, vedute gradu, kar dopušča asociacije in še deloma narativnost, na drugi sliki je popolna odsotnost tega oz. kakršnekoli narativne vsebine. ◆ Iz likov v <i>Kompoziciji IV</i> lahko še vedno razberemo delce neke zgodbe iz stvarnega sveta, pri Pollocku je vsebina izraznost barve in potez. ◆ Pri obeh umetnikih se je barva osamosvojila od opisovanja predmetov in oblik. ◆ Oba umetnika poudarjata notranjo izrazno moč barve.
6	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Tu kandidat primerjalno opredeli svoj osebni odnos do likovnih del iz naloge z utemeljitvijo.